

27, 28 i 29 de gener de 2011

La Llotja, Lleida

XX congrés de la
**societat catalana
de digestologia**

**XVI curs de formació
en digestologia**

Programa Final

patrocinadors

Co-Patrocinador del XVI Curs
de Formació en Digestologia

Patrocinadors dels simposis

Patrocinadors dels simposis paral·lels

entitats col·laboradores

BAMA-GEVE, S.L.
Bristol Myers Squibb
Coloplast
Echosens Ibèria
Eisai Farmacèutica, S.A.
Endotècnica/Given Imagine
Ferring, S.A.
Gilead Sciences, S.L.

Grifols Internacional, S.A.
Janssen-Cilag, S.A.
Laboratorios Casen Fleet, S.L.U.
Norgine de España, S.L.U.
Otsuka Pharmaceutical, S.A.
Salvat Biotech
Shire Pharmaceuticals Ibèrica, S.L.
Vifor Uriach Pharma, S.L.

Societat
Catalana de
Digestologia
A·C·M·S·C·B

Societat Catalana de Digestologia

Junta Directiva

President	Pere Ginés Gibert
Vicepresidenta	Montserrat Forné Bardera
Secretària	Isabel Cirera Lorenzo
Vicesecretari	Albert Pardo Balteiro
Vocals	Miriam Mañosa Ciria Maria Rosa Rota Roca Carolina Malagelada Prats Marco Antônio Álvarez González

27, 28 i 29 de gener de 2011

La Llotja, Lleida

XX congrés de la
**societat catalana
de digestologia**

**XVI curs de formació
en digestologia**

Societat
Catalana de
Digestologia
A.C.M.S.C.B.

L'Acadèmia

dijous, 27 de gener

15,00 Dinar de Benvinguda

16,00 XVI CURS DE FORMACIÓ EN DIGESTOLOGIA ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol

19,00 ENDOSCÒPIA EN LA PRÀCTICA CLÍNICA I LES SEVES PERSPECTIVES DE FUTUR Co-patrocinat per **MSD Immunologia**

Director ▶ **Ferran Gonzàlez-Huix Lladó**

Hospital Universitari Doctor Josep Trueta, Girona

16,00 Presentació

16,10 **COLONOSCÒPIA: DES DE LA VIGILÀNCIA POBLACIONAL DEL CÀNCER COLORECTAL FINS LES TÈCNiques DE MICROSCOPIA CONFOCAL**

Maria Pellisé Urquiza

Hospital Clínic, Barcelona

16,30 **ESÒFAG DE BARRET: INTEGRACIÓ DE LES NOVES TÈCNiques DE DIAGNÒSTIC I TRACTAMENT ENDOSCÒPIC EN LA PRÀCTICA CLÍNICA**

Alfredo Rafael Mata

Hospital Moisès Broggi, Sant Joan Despí

16,50 **LES FÍSTULES I PERFORACIONS: QUÈ ES POT FER ENDOSCÒPICAMENT? QUÈ PODEM ESPERAR? FINS ON ARRIBEM?**

Jordi Espinós Pérez

Hospital Mútua, Terrassa; i Clínica Teknon, Barcelona

17,10 Descans - Cafè - Visita expositors

17,30 **STENTS DIGESTIUS: APORTACIÓ AL TRACTAMENT DE L'OBSTRUCCIÓ MALIGNA I BENIGNA DEL TUB DIGESTIU**

Diego Juzgado Lucas

Hospital Quirón, Madrid

17,50 **LA ULTRASONOGRAFIA ENDOSCÒPICA TERAPÈUTICA: UN PAS IMPRESCINDIBLE PER A LA TERAPÈUTICA TRANSMURAL**

Joan Gornals Soler

Hospital Universitari de Bellvitge, l'Hospitalet

18,10 **COLANGIOPANCREATOGRÀFIA ENDOSCÒPICA TERAPÈUTICA: SISTEMES D'ACCÉS A LA VIA BILIAR I LA SEVA APLICACIÓ DIAGNÒSTICA I TERAPÈUTICA**

Cristina Gómez Oliva

Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona

19,00 PRESENTACIÓ DE DOCUMENTS DE POSICIONAMENT

19,30 DE LA SOCIETAT CATALANA DE DIGESTOLOGIA ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol
ELASTOGRAFIA HEPÀTICA TRANSITÒRIA
CÀPSULA ENDOSCÒPICA

dijous, 27 de gener

SIMPOSI PARAL·LELS

19,30 **SIMPOSI** ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol

Patrocinat per **MSD**

20,30 **10 ANYS AMB INFLIXIMAB. ON SÓM I ON ANEM?**

Moderador ▶ **Eugeni Domènech**

Què han resolt els grans estudis i què queda encara per resoldre.
(Comentari crític i a fons dels estudis ACCENT, ACT, SONIC, SUTD i COMMIT)
Elena Ricart

Quan abans millor... el que val a la malaltia de Crohn també val a la colitis
ulcerosa? (serveixen els mateixos plantejaments a la CU respecte als
conceptes de malaltia agressiva i d'introducció precoç d'IMM i/o biològics?)
Maria Esteve

Combinat és sempre la millor elecció?
Eugeni Domènech

19,30 **SIMPOSI** ▶ Sala 3. Maria Rúbies i Ballespi

Patrocinat per

20,30

Grifols / Ferring / Otsuka

**GUIA CLÍNICA DE L'EASL PEL TRACTAMENT DE L'ASCITES, PERITONITIS
BACTERIANA, HIPONATRÈMIA I LA SÍNDROME HEPATORRENAL**

Moderador ▶ **Ramon Planas Vila**

Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona

**Utilitat de l'expansió amb albúmina en la cirrosi descompensada
(fonamentalment ascites tensa i refractària i PBE)**

Núria Cañete Hidalgo

Hospital del Mar. Parc de Salut Mar, Barcelona

Tractament i prevenció de la síndrome hepatorenal

Mònica Guevara

Hospital Clínic, Barcelona

Tractament de la hiponatrèmia

Rosa-Maria Morillas Cunill

Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona

08,30 **SESSIÓ DE COMUNICACIONS I** ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol

10,10 Moderadors ▶ **Jordi Ortiz Seuma**

Consorci Sanitari de Terrassa, Terrassa

Montserrat Planella de Rubinat

Hospital Universitari Arnau de Vilanova, Lleida

1. Tractament de la fibrosi intestinal mitjançant tocotrienols en un nou model experimental

Jeroni Luna; Rut Mora; Maria-Carme Masamunt; Tiago Nunes; Josep Llach; Salvadora Delgado; Xavier Molero; Eva Vaquero; i Miquel Sans.
Hospital Clínic, Barcelona.

2. Estudi de la indicació i prescripció de gastroprotecció en pacients amb hemorràgia digestiva alta d'origen pèptic i consum previ d'antiinflamatoris no esteroideus i/o antiagregants plaquetaris. Resultats preliminars

Alba Ardèvol Ribalta; Montserrat Planella de Rubinat; Raquel Ballester Clau; Natividad Zaragoza Velasco; Edyta Tulevicz; Álvaro Isava Tirado; Eva Sesé Abizanda; Josep-Maria Miñana Calafat; Miguel Boudet Barraca; Carles Aracil Blanch; Juan Buenestado García; i Josep-Maria Reñé Espinet.
Hospital Universitari Arnau de Vilanova, Lleida.

3. Incidència de carcinoma hepatocel·lular en pacients monoïnfectats pel VHC i coïnfectats pel VIH que han rebut tractament antiviral

Carles Leal Valdivieso¹; Boris Revollo Barriga²; Isabel Serra Matamala¹; Rosa-Maria Morillas Cunill¹; Margarita Sala Llinas¹; Helena Masnou Ridaura¹; Anna Bargalló García¹; Mercè Ardèvol³; Cristina Tural Llàcher²; i Ramon Planas Vilà¹.

(1) Unitat d'Hepatologia, CiberEHD, Servei d'Aparell Digestiu; (2) Unitat de VIH, Servei de Medicina Interna; i (3) Servei de Farmàcia de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona.

4. La millora clínica de la síndrome de l'intestí irritable amb predomini de diarrea després del tractament amb cromoglicat disòdic comporta la down-regulació mediada per mastòcits de la via de senyalització dels receptors Toll-like

Beatriz Lobo; María Vicario; Cristina Martínez; Ana-María González-Castro; Laura Ramos; Carmen Alonso; Meritxell Guilà; Marc Pigrau; Mar Guilarte; Inés de Torres; Esteban Saperas; Fernando Azpiroz; i Javier Santos.
Institut de Recerca. Hospital Vall d'Hebron, Barcelona.

5. Factors pronòstics associats a la mortalitat dels pacients amb hepatitis alcohòlica greu

Ana Bargalló García¹; Isabel Serra Matamala¹; Ingrid Marín Fernández¹; Helena Masnou Ridaura¹; Carles Leal Valdivieso¹; Pilar Marcos Neira²; Marga Sala Llinars¹; Rosa Morillas Cunill¹; i Ramon Planas Vila¹.

(1) Unitat d'Hepatologia, CiberEHD, Servei d'Aparell Digestiu; i (2) Unitat de Cures Intensives de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona.

6. Incidència de la infecció nosocomial per *Clostridium difficile* (ICD) en el nostre medi. Patró evolutiu en la última dècada

Jordi Guardiola Capón; Triana Lobatón Ortega; Jordi Niubó Bosch; Francisco Rodríguez Moranta; Mireia Peñalva Peñas; Ana Berrozpe López; Josep-Maria Botargues Bote; Lorena Rodríguez Alonso; i Antonio Soriano Izquierdo.

IDIBELL. Hospital Universitari de Bellvitge. L'Hospitalet, Barcelona.

7. Eficàcia i seguretat d'un programa d'exercici físic en pacients amb cirrosi compensada. Estudi pilot

Germán Soriano Pastor; Eva Román Abal; Maria-Teresa Torrades Solé; Guillem Cárdenas Lagranja; Joan Còrdoba Cardona; Maria-Josep Nadal Castells; Sílvia Vidal Alcorisa; Càndid Villanueva Sánchez; Helena Bascuñana Ambrós; i Carlos Guarner Aguilar.

Serveis de Patologia Digestiva; de Medicina Física i Rehabilitació; i d'Immunologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona; i Servei de Medicina Interna, Unitat d'Hepatologia de l'Hospital Vall d'Hebron. Universitat Autònoma de Barcelona. CiberEHD.

8. Valor pronòstic a corto plazo de la insuficiència suprarrenal relativa en la cirrosi descompensada

Juan Acevedo; Javier Fernández; Miriam Castro; Daria Roca; Pere Ginès, y Vicente Arroyo.

IDIBAPS, Hospital Clínic, Barcelona; Universidad de Barcelona y CiberEHD.

10,10 Descans - Cafè - Visita expositors

10,40 SESSIÓ DE COMUNICACIONS II ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol

12,20 Moderadors ▶ **Núria Cañete Hidalgo**

Hospital del Mar. Parc de Salut Mar, Barcelona

Josep Saavedra López

Parc Sanitari Sant Joan de Déu, Esplugues de Llobregat

9. Els fibroblasts intestinals amplifiquen la resposta inflamatòria en la malaltia de Crohn induint la maduració de cèl·lules dendrítiques

Maica Masamunt; Jeroni Luna; Raquel Cabezón; Carolina España; Tiago Nunes; Daniel Benítez; i Miquel Sans.

IDIBAPS, Servei de Gastroenterologia-CiberEHD. Hospital Clínic, Barcelona.

10. Variables predictores de major dosi d'irradiació en la colangiopancreatografia retrògrada endoscòpica (CPRE): estudi prospectiu en 197 pacients

Carles Leal-Valdivieso¹; Vicente Lorenzo-Zúñiga García¹; Blanca Oller Bresca¹; Juan Enrique Naves¹; Vicente Moreno de Vega Lomo¹; Faust Riu Pons¹; Marco-Antonio Álvarez González²; Agustín Seoane González²; Ramon Planas Vilà¹; i Jaume Boix Valverde¹.

(1) Unitat d'Endoscòpia Digestiva de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona; i (2) Unitat d'Endoscòpia Digestiva de l'Hospital del Mar, Barcelona.

- 11. Factors predictius de resposta nul·la al tractament amb interferó pegilat i ribavirina en pacients NAIÏVE amb hepatitis crònica C i genotipus 1**
Montserrat García-Retortillo; Isabel Cirera; Núria Cañete; Jose A. Carrión; Maria-Dolors Giménez; Carme Márquez; Susanna Coll; Felipe Bory; i Ricard Solà.
Secció d'Hepatology, Servei de Digestiu de l'Hospital del Mar. IMIM. Universitat Autònoma de Barcelona.
- 12. Síndrome hepatorenal associada a infeccions bacterianes en la cirrosi. Rellevància pronòstica i importància de la disfunció circulatòria**
Clàudia Fagundes; Mónica Guevara; Marta Martín-Llahí; Elsa Solà; Gustavo-Henrique Pereira; Ezequiel Rodríguez; Elisabet García-López; Marco Pavesi; Vicente Arroyo; i Pere Ginès.
Servei d'Hepatology de l'Hospital Clínic, Barcelona. Universitat de Barcelona. IDIBAPS. CiberEHD.
- 13. La dexloxiglumida, un antagonista de la CCK1, millora la tolerància i l'acomodació al gas intestinal en dones amb trastorns digestius funcionals**
Beatriz Lobo; Jordi Serra; Fernando Azpiroz; Lucio Rovati; Massimo D'Amato; i Juan-R. Malagelada.
Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.
- 14. Gastrostomia endoscòpica percutània (GEP): registre prospectiu de les complicacions tècniques i a llarg termini**
C. Huertas Nadal; M. Figa Francesch; D. Busquets Casals; J.O. Miquel Cusachs; M. Pérez Contreras; i F. González-Huix.
Hospital Universitari Doctor Josep Trueta, Girona.
- 15. Colonización por *Faecalibacterium prausnitzii* y recidiva clínica en pacientes con colitis ulcerosa**
Encarna Varela Castro; María Antolín Maté; Chaysavanh Manichanh; Milagros Gallart Mora; Montserrat Casellas Bartomeus; Antonio Torrejón Herrera; Natalia Borruel Sainz; Francesc Casellas Jordá; i Francisco Guarner Aguilar.
Unitat de Recerca de l'Aparell Digestiu de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. CiberEHD, Barcelona.
- 16. Validació del criteri Acute Kidney Injury Network (AKIN) per la definició de la insuficiència renal en la cirrosi. Comparació amb el criteri clàssic. Estudi prospectiu en 246 pacients**
Clàudia Fagundes; Mònica Guevara; Elisabet García-López; Gustavo Henrique Pereira; Elsa Solà; Marco Pavesi; Ezequiel Rodríguez; Vicente Arroyo; i Pere Ginès.
Servei d'Hepatology de l'Hospital Clínic. Universitat de Barcelona. IDIBAPS. CiberEHD.

12,20 VISITA I SESSIÓ DE PÒSTERS (veure pag. 14) ▶ Foyer Lateral Enric Granados

14,00 Dinar de Treball

15,30 **SESSIÓ DE COMUNICACIONS III** ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol

17,10 Moderadors ▶ **Pau Sort Jané**

Hospital Sant Joan de Déu, Althaia, Manresa

Mercè Vergara Gómez

Corporació Sanitària Parc Taulí, Sabadell

17. Focus de criptes aberrants detectats amb cromoendoscòpia d'alta resolució com a predictors de risc de càncer colorectal

Maria López-Cerón¹; Mireya Jimeno²; Michel Zabalza¹; Virgínia Alonso-Espinaco³; Cristina Rodríguez de Miguel¹; Domingo Balderrama¹; Àngels Ginès¹; Glòria Fernández-Esparrach¹; Andrés Cárdenas¹; Oriol Sendino¹; Miriam Cuatrecasas²; Antoni Castells¹; Josep Llach¹; i Maria Pellisé¹.

(1) Unitat d'Endoscòpia Digestiva, Servei de Gastroenterologia i (2) Servei d'Anatomia Patològica de l'Hospital Clínic de Barcelona. IDIBAPS; i (3) CiberEHD.

18. Eficàcia del probiòtic DN-173 010 per establir la flora intestinal de pacients amb colitis ulcerosa: estudi d'intervenció nutricional aleatoritzat, doble-cec i controlat amb placebo

Natalia Borrueal; Encarna Varela; María Antolín; Chaysavanh Manichanh; Francesc Casellas; Antonio Torrejón; Francisco Guarner; i MetaHIT Consortium.

Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital Vall d'Hebron, Barcelona.

19. Estadis clínics de la cirrosi: estudi multicèntric de cohort amb 1858 pacients

Isabel Cirera¹; Rosa M. Morillas²; Gennaro D'Amico³; Cándid Villanueva⁴; Andrew K. Burroughs⁵; Matthias M. Dollinger⁶; Paul Cales⁷; Mario d'Amico³; Isabel Graupera⁴; Matteo Garcovich⁵; Alexander Zipprich⁶; Guillaume Roquin⁷; Wolfgang E. Fleig⁶; Alan Colomo³; Núria Cañete¹; Marco Álvarez²; Jerome Boursier⁷; Linda Pasta³; Ramon Planas²; i Ricard Solà¹.

(1) Secció d'Hepatology de l'Hospital del Mar-IMIM, Universitat Autònoma de Barcelona; (2) Unitat d'Hepatology, CiberEHD de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona; (3) Gastroenterology Unit. Ospedale Vincenzo Cervello. Palermo, Italia; (4) Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona; (5) Sheila Sherlock Liver Centre. Royal Free Hospital. London, United Kingdom; (6) First Medicine. Martin-Luther-University Halle-Wittenber. Halle/Saale, Germany; (7) Service des Maladies du Foie et de l'Appareil Digestif, Université d'Angers, France.

20. Defecte de Akkermansia muciniphila en la colitis ulcerosa

Francesc Casellas; Chaysavanh Manichanh; Encarnación Varela; María Antolín; Natalia Borrueal; Antonio Torrejón; Isabel Castells; Francisco Guarner; i MetaHIT Consortium.

Unitat d'Atenció Crohn-Colitis de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.

21. L'estimulació de TRPV1 amb capsaicinoids millora la deglució dels pacients amb disfàgia orofaríngia

Laia Rofes Salsench; Viridiana Arreola Garcia; i Pere Clavé Civit.

Centro de Investigación Biomédica en Red de Enfermedades Hepáticas y Digestivas (CiberEHD) de l'Hospital de Mataró. Mataró, Barcelona.

22. Influència de la immunosupressió sense esteroids en la recidiva del VHC a llarg termini després del trasplantament hepàtic. Estudi prospectiu i randomitzat

Carme Baliellas Comellas; Laura Lladó Garriga; José Castellote Alonso; Joan Fabregat Prous; Rosa Rota Roca; Antoni Rafecas Renau; Catalina Parra Cancino; i Xavier Xiol Quingles.
IDIBELL de l'Hospital Universitari de Bellvitge. l'Hospitalet, Barcelona.

23. Evolució clínica després de la retirada d'infliximab en pacients amb MII en tractament combinat: manteniment de la resposta i factors predictors de resposta

Blanca Oller¹; Míriam Mañosa^{1,3}; Esther García-Planella²; Jordi Gordillo²; Yamile Zabana^{1,3}; Juan E. Naves¹; Eduard Cabré^{1,3}; i Eugeni Domènech^{1,3}.
(1) Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona; (2) Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona; i (3) CiberEHD.

24. Càncer de colon a pesar de colonoscopia previa. Estudio poblacional en el Bages

Marco-Antonio Álvarez González; Pau Sort Jané; Marta Obiols; Anna Bargalló García; María Muñoz Villalengua; Álvaro Isava Tirado; Francesc Porta Blanquera; i Francesc Vida Mombiola.
Hospital Sant Joan de Déu. Althaia, Xarxa Assistencial de Manresa. Manresa, Barcelona.

17,10 Descans - Cafè - Visita expositors

17,30 **SIMPOSI** ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol Patrocinat per **Roche Pharma**
19,00 **PRESENT I FUTUR DEL TRACTAMENT DE L'HEPATITIS C**

Moderador ▶ **Josep-Maria Sánchez Tapias**
Hospital Clínic, Barcelona

Factors predictius de la resposta al tractament

Montserrat García Retortillo

Hospital del Mar, Parc de Salut Mar, Barcelona

Tractaments futurs

Joan Carles Quer

Hospital Universitari Joan XXIII, Tarragona

Decisions terapèutiques al 2011

Ramon Planas Vila

Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona

19,00 **PRESENTACIÓ DE L'ESTUDI SOBRE LA NECESSITAT** ▶ Auditori 2
19,30 **D'ESPECIALISTES EN APARELL DIGESTIU A CATALUNYA**

19,30 **ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DE LA SCD** ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol
Reservada als socis
Eleccions: Renovació parcial reglamentària de la Junta Directiva

21,30 **SOPAR DEL CONGRÉS** ▶ Sala Martina Castells i Ballespí, Planta 1

09,00 **SESSIÓ DE COMUNICACIONS IV** ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol

10,40 Moderadors ▶ **Manuela Hombrados Verde**

Hospital Universitari Doctor Josep Trueta, Girona

Xavier Molero Richard

Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona

- 25. Canvi d'estratègia en el maneig diagnòstic i terapèutic de les lesions biliars d'etiologia indeterminada amb colangioscòpia peroral: experiència preliminar**
Mar Concepción; Cristina Gómez; Carlos Guarner-Argente; Xavier Torras; Xavier Cussó; Jordina Llaó; Isabel Graupera; Sergio Sainz; i Carlos Guarner.
Unitat d'Endoscòpia, Servei de Patologia Digestiva de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona.
- 26. Efectos favorables del bezafibrato en los pacientes con cirrosis biliar primaria con respuesta terapéutica subóptima al ácido ursodeoxicólico**
Sabela Lens; María Leoz; Leyla Nazal; Miguel Bruguera y Albert Parés.
Unidad de Hepatología de l'Hospital Clínic, IDIBAPS, CiberEHD. Universitat de Barcelona, Barcelona.
- 27. Cèl.lules T reguladores (TREGS) en pacients amb hepatitis crònica C (HCC) que desenvolupen tiroïditis induïda pel tractament amb interferó pegilat-alfa2a (PEGIFN2A) i ribavirina (RBV)**
R.M. Morillas¹; B. Soldevila²; N. Alonso²; H. Masnou¹; M.J. Martínez-Arconada³; C. Leal-Valdivieso¹; E.M. Martínez-Cáceres³; R. Planas¹; i A. Sanmartí².
(1) Unitat d'Hepatologia, Servei d'Aparell Digestiu, CiberEHD; (2) Servei d'Endocrinologia i Nutrició; i (3) Servei d'Immunologia, LIRAD-BST de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona.
- 28. Estudio caso-control de factores de riesgo de colitis microscópica: Proyecto RECOMINA**
F. Fernández-Bañares¹; M.R. de Sousa²; A. Salas³; B. Beltrán⁴; M. Piqueras⁵; E. Iglesias⁶; A. Rodríguez⁷; B. Lobo⁸; V. Puig-Divi⁹; E. García-Planella¹⁰; I. Ordás¹¹; M. Andreu¹²; M. Calvo¹³; M. Montoro²; L. Pardo¹; M. Esteve¹; J.M. Viver¹; y Grupo RECOMINA.
Servicios de Digestivo de (1) Hospital Universitari Mútua de Terrassa. Terrassa, Barcelona; (2) Hospital San Jorge, Huesca; (4) Hospital Universitario La Fe, Valencia; (5) Consorci Hospitalari de Terrassa. Terrassa, Barcelona; (6) Hospital Universitario Reina Sofía, Córdoba; (7) Hospital Universitario La Princesa, Madrid; (8) Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona; (9) Hospital Parc Taulí. Sabadell, Barcelona; (10) Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona; (11) Hospital Clínic, Barcelona; (12) Hospital del Mar, Barcelona; (13) Hospital Infanta Cristina, Madrid; i (3) Servicio de Anatomía Patológica de l'Hospital Universitari Mútua de Terrassa. Terrassa, Barcelona.
- 29. La viscositat del bolus alimentari determina la resposta contràctil de l'esòfag en els pacients amb disfunció peristàltica**
Juan Naves; Isabel Serra; i Jordi Serra.
Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona.

30. El MELD-Sodi prediu la supervivència i el desenvolupament de la síndrome hepatorenal tipus 1 en pacients amb la síndrome hepatorenal tipus 2

Gustavo Henrique Pereira; Mònica Guevara; Marco Pavesi; Elsa Solà; Clàudia Fagundes; Elisabet García; Ezequiel Rodríguez; Vicente Arroyo; i Pere Ginès.

Servei d'Hepatology, IDIBAPS de l'Hospital Clínic, Barcelona. Universitat de Barcelona. CiberEHD.

31. Característiques de la malaltia inflamatòria intestinal (MII) en una cohort de malalts d'ètnia gitana

Javier Echaiz¹; Ignacio Marín²; Rosa Martín-Mateos³; Miriam Mañosa^{1,8}; Valle García⁴; Manuel Barreiro⁵; Mireia Peñalva⁶; Pilar Nos^{7,8}; Luis A. Menchén²; Antonio López-San Román³; Eduard Cabré^{1,8}; i Eugeni Domènech^{1,8}.

(1) Hospital Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona; (2) Hospital Gregorio Marañón, Madrid; (3) Hospital Ramón y Cajal, Madrid; (4) Hospital Reina Sofía, Córdoba; (5) Hospital Clínico Universitario. Santiago de Compostela; (6) Hospital Universitari de Bellvitge. l'Hospitalet; (7) Hospital La Fe, València; i (8) CiberEHD, Barcelona.

32. Impacte clínic de combinar ecoendoscòpia i colangiopancreatografia retrògrada endoscòpica: en un mateix procediment en patologia bilio-pancreàtica

Carles Pons Vilardell¹; Joan B. Gornals Soler¹; Carme Loras Alastruey¹; Sandra Maisterra Santos¹; Isabel Català Costa²; Núria Peláez Serra³; José Castellote Alonso¹; Joan Fabregat Prous³; i Xavier Xiol Quingles¹.

(1) Unitat d'Endoscòpia-Aparell Digestiu; (2) Citologia-Anatomia Patològica; i (3) Cirurgia General i Digestiva de l'Hospital Universitari de Bellvitge-IDIBELL. L'Hospitalet, Barcelona.

10,40 Descans - Cafè - Visita expositors

11,10 SIMPOSI ▶ Auditori 2. Leandre Cristòfol

Patrocinat per **Abbott**

12,30 ESTRATÈGIES DE DECISIÓ TERAPÈUTICA EN LA MALALTIA INFLAMATÒRIA INTESTINAL

Moderador ▶ **Eugeni Domènech Morral**

Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona

Bases per a dirigir el tractament segons marcadors biològics

Jordi Guardiola Capón. *Hospital Universitari de Bellvitge, l'Hospitalet*

Bases per a dirigir el tractament segons tècniques d'imatge

Julia Panés Díaz. *Hospital Clínic, Barcelona*

Marcadors biològics i tècniques d'imatge per a decidir el tractament: a qui i quan?

Eduard Cabré Gelada. *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona*

12,30 SESSIÓ COMENTADA DELS PÒSTERS SELECCIONATS ▶ Auditori 2

13,30 Moderador ▶ **Josep-Maria Reñé Espinet**

Hospital Universitari Arnau de Vilanova, Lleida

13,30 CLOENDA I LLIURAMENT DE PREMIS

comunicacions pòsters

CIRROSI

33. Encefalopatia hepàtica mínima: factor predictiu de caigudes en els pacients amb cirrosi. Estudi prospectiu

Eva Román Abal; Germán Soriano Pastor; Joan Córdoba Cardona; Maria Torrens Buscató; Càndid Villanueva Sánchez; Xavier Torras Colell; Víctor Vargas Blasco; i Carlos Guarner Aguilar.

Servei de Patologia Digestiva de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona; i Servei de Medicina Interna, Unitat d'Hepatologia de l'Hospital Vall d'Hebron. Universitat Autònoma de Barcelona. CiberEHD.

34. Anàlisi dels bacteris responsables i sensibilitat als antibiòtics a la peritonitis bacteriana espontània

Mar Concepción Martín; Maria Poca Sans; Jordi Gordillo Ábalos; Cristina Álvarez Urturi; Carlos Guarner-Argente; Meritxell Casas Rodrigo; Virginia Hernández-Gea; Eva Román Abal; Beatriz Mirelis Otero; Roser Pericas Pagès; Germán Soriano Pastor; i Carlos Guarner Aguilar.

Serveis de Patologia Digestiva i de Microbiologia de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques Sant Pau. Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona. CiberEHD.

35. Uso del taponamiento esofágico en el siglo XXI

T. Broquetas; A. Girbau; J. Castellote; S. Carballal; J. Gornals; R. Rota; i X. Xiol. *Unitat d'Hepatologia i de Trasplantament Hepàtic de l'Hospital Universitari de Bellvitge. L'Hospitalet, Barcelona.*

36. Factores de riesgo para el desarrollo de una peritonitis bacteriana espontánea por un germen resistente a las cefalosporinas en episodios de adquisición en la comunidad

X. Ariza; J. Castellote; J. Lora-Tamayo; A. Girbau; C. Baliellas; L. Rodríguez; i X. Xiol.

Unitat d'Hepatologia i de Trasplantament Hepàtic de l'Hospital Universitari de Bellvitge. L'Hospitalet, Barcelona.

37. Cardiomiopatia cirròtica: ompliment ventricular anormal o disfunció miocàrdica real?

Elsa Solà; André Nazar; Marta Sitges; Mònica Guevara; Carina Guigou; Sílvia Poyatos; Gustavo Henrique Pereira; Clàudia Fagundes; Vicente Arroyo; i Pere Ginès.

Serveis d'Hepatologia i Cardiologia de l'Hospital Clínic, Universitat de Barcelona; Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS). CiberEHD (Ciber de Malalties Hepàtiques i Digestives).

38. Ingressos hospitalaris a Catalunya en pacients amb cirrosi hepàtica derivats de complicacions específiques o de patologia afavorida o agreujada per la cirrosi hepàtica. Anàlisi segons la regió sanitària

Mercedes Vergara^{1,3}; Montse Clèries²; Emili Vela²; Montse Bustins²; Mireia Miquel^{1,3}; i Rafael Campo^{1,3}

(1) *Servei de Digestiu de la Corporació Sanitària Parc Taulí. Universitat Autònoma de Barcelona, Sabadell;* (2) *Divisió de Gestió de Registres d'Activitat del Servei Català de la Salut;* i (3) *CiberEHD de l'Institut Carlos III, Madrid.*

- 39. Factors associats amb la mortalitat hospitalària en pacients amb cirrosi hepàtica**
Mercedes Vergara^{1,3}; Montse Clèries²; Emili Vela², Montse Bustins²; Mireia Miquel^{1,3}; i Rafael Campo^{1,3}
(1) *Servei de Digestiu de la Corporació Sanitària Parc Taulí. Universitat Autònoma de Barcelona, Sabadell;* (2) *Divisió de Gestió de Registres d'Activitat del Servei Català de la Salut;* i (3) *CiberEHD de l'Institut Carlos III, Madrid.*
- 40. Els efectes beneficiosos de rimonabant, antagonista del receptor d'endocannabinoides CB1, es correlacionen amb una disminució de l'expressió de TGF- β**
Gemma Odena; Ramon Bartolí; Rosa Morillas; Marga Sala; Isabel Serra; i Ramon Planas.
Fundació Institut d'Investigació en Ciències de la Salut Germans Trias i Pujol, Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona; i CiberEHD, Barcelona.
- 41. SHR associada a infecció en la cirrosi hepàtica. Comparació amb SHR clàssic. Estudi prospectiu**
Clàudia Fagundes; Marta Martín-Llahí; Mònica Guevara; Elsa Solà; Gustavo Henrique Pereira; Elisabet García-López; Ezequiel Rodríguez; Marco Pavesi; Vicente Arroyo; i Pere Ginès.
Servei d'Hepatologia de l'Hospital Clínic. Universitat de Barcelona. IDIBAPS. CiberEHD (Ciber de Malalties Hepàtiques i Digestives).
- 42. Incidència i implicacions pronòstiques de la insuficiència suprarrenal relativa aguda en pacients cirròtics amb hemorràgia varicosa aguda**
I. Graupera; V. Hernández-Gea; A. Puente; J. Rodríguez; A. Colomo; M. Poca; J. LLao; M. Rigla; C. Aracil; C. Guarner; i C. Villanueva.
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona.
- 43. Revisió sistemàtica del tractament combinat amb lligadura endoscòpica i fàrmacs (β -Blocadors±Nitrats) per a la prevenció de la recidiva hemorràgica varicosa**
Àngela Puente Sánchez; Virginia Hernández-Gea; Isabel Graupera; Alan Colomo; Maria Poca; Carles Aracil; Marta Roque; Ignasi Gich; Carlos Guarner; i Càndid Villanueva.
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona.
- 44. Astenia en la cirrosi biliar primària: Prevalència y factores asociados**
Sabela Lens; Leyla Nazal; María Leoz; Rosana Ahuir; Llorenç Caballeria; y Albert Parés.
Unidad de Hepatología del Hospital Clínic, IDIBAPS, CiberEHD, Universidad de Barcelona, Barcelona.

ENDOSCÒPIA I PÀNCREES

- 45. Utilidad de la PAAF guiada por ultrasonografía endoscópica en el diagnóstico de tumores neuroendocrinos**
Sandra Maisterra Santos¹; Joan B. Gornals Soler¹; Carles Pons Vilardell¹; Modesto Varas Lorenzo²; Sílvia Salord Vila¹; Isabel Català Costa¹; Teresa Serrano Piñol¹; Domingo Bargalló Carulla³; Juli Busquets Barenys¹; i Joan Fabregat Prous¹
(1) *Unitat d'Endoscòpia-Aparell Digestiu de l'Hospital Universitari de Bellvitge-IDIBELL, l'Hospitalet, Barcelona;* (2) *Centre Mèdic Teknon, Barcelona;* i (3) *Centre Mèdic Delfos, Barcelona.*

- 46. Estudi de minimització de costos de la combinació de l'ecoendoscòpia i la colangiopancreatografia retrògrada endoscòpica en un mateix procediment**
Joan B. Gornals Soler¹; Ramon Moreno Fuentes²; Carme Loras Alastruey¹; Cristina Masuet Aumatell³; Dolores Buisac González²; José Castellote Alonso¹; Xavier Xiol Quingles¹; i Xavier Corbella Virós²
(1) *Unitat d'Endoscòpia-Aparell Digestiu*; (2) *Direcció Mèdica-Econòmica*; i (3) *Servei de Medicina Preventiva de l'Hospital Universitari de Bellvitge-IDIBELL. l'Hospitalet, Barcelona.*
- 47. Assistència urgent als pacients amb hemorràgia digestiva alta als hospitals comarcals catalans**
F.J. Martínez Cerezo¹; G. Mreish Tatros²; F. Vida Mombiola³; i Grup Català de Gastroenteròlegs de Comarques.
(1) *Servei d'Aparell Digestiu i d'Exploracions Complementàries de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, Reus, Tarragona*; (2) *Secció de Digestiu de l'Hospital d'Igualada, Igualada, Barcelona*; i (3) *Servei d'Aparell Digestiu de la Xarxa Hospitalària Assistencial de Manresa Althia, Manresa, Barcelona.*
- 48. Utilitat de la biòpsia endoscòpica en el seguiment de l'esòfag de Barrett**
Antonio Rodríguez-D'Jesús; Henry Córdova; Miriam Cuatrecasas; Josep Llach; Josep M. Bordas; Àngels Ginès; Maria Pellisé; Oriol Sendino; Andrés Cárdenas; Domingo Balderramo; Montserrat Aceituno; Begoña González; i Glòria Fernández-Esparrach.
Unitat d'Endoscopia, ICMDM de l'Hospital Clínic, Universitat de Barcelona, IDIBAPS, CiberEHD, Barcelona; i *Servei de Digestiu de l'Hospital General de Catalunya, Sant Cugat del Vallès, Barcelona.*
- 49. Comparació entre colonoscopia diagnòstica assistida per Scope Guide i la colonoscopia habitual**
Josep Miquel Collell; Mireia Miquel Planas; Manuel Sánchez Gili; i Joaquim Castellarnau Balcells.
Clínica Olivé Gomà, Barcelona.
- 50. La PEG Nuport tiene mayor durabilidad que la PEG de balón. Resultados preliminares**
C. Urdaneta; L. Sicilia; I. Gómez-Molins; G. Fernández-Esparrach; A. Ginès; S. del Manzano; M. Pellisé; O. Sendino; A. Cárdenas; B. González-Suárez; J. Llach; H. Córdova; D. Balderramo; i J.M. Bordas.
Hospital Clínic, Barcelona.
- 51. Càpsula endoscòpica de còlon versus colonoscòpia al cribatge familiar de càncer colorrectal**
Cristina Alvarez Urturi¹; Josep-Maria Dedéu Cusco¹; Xavier Bessa Caserras¹; Inés Ibáñez Zafón¹; Lucas Ilzarbe Sánchez¹; Felipe Bory Ros¹; Montserrat Andreu García¹; i Begoña González-Suárez²
(1) *Hospital del Mar, Barcelona*; i (2) *Hospital Clínic, Barcelona.*
- 52. Avaluació dels electròlits de la saliva en malalts amb pancreatitis crònica**
Marianela Mego; Henry Córdova; Hanna de León; Dolores Pelegrí; Encarna Varela; Luisa Guarner; i Javier Molero.
Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.

- 53. Determinacions de microARN (miARNs) en mostres pancreàtiques obtingudes mitjançant USE-PAAF**
M. Gironella², O. Sendino¹; G. Fernández-Esparrach¹; L. Moreira¹; M. Pellisé¹; L. Jáuregui¹; C. Urdaneta¹, J. Llach¹; A. Castells¹; i A. Ginès¹
(1) Unitat d'Endoscòpia i (2) Laboratori de Gastroenterologia de l'Hospital Clínic. IDIBAPS, CiberEHD, Barcelona.
- 54. Col·locació de pròtesi enteral en estenosis neoplàsiques, gàstriques i duodenals. La nostra experiència**
J.M. Nogueira; J.M. Miquel; J. Gornals; i R. Cortés.
Hospital Universitari de Bellvitge, l'Hospitalet, Barcelona.
- 55. Ingrés hospitalari en un servei de digestiu. Han canviat els motius d'ingrés? Impacte de la implementació de mesures per evitar els ingressos**
Àlex Cañas¹; Xavier Bessa¹; Eugènia Sarsanedas²; Pilar Torre²; Isabel Cirera¹; Lucas Ilzarbe¹; Ricard Solà¹; Montserrat Andreu; i Felipe Bory¹
(1) Serveis de Digestiu i de (2) Documentació Clínica i Arxiu de l'Hospital del Mar, Parc de Salut Mar, Barcelona.
- 56. Prótesis de esòfago en la estenosis maligna. Estudio retrospectivo multicéntrico**
Inés de Lemos Simoes¹; Vicente Lorenzo-Zuñiga García²; Marco-Antonio Álvarez González¹; Agustín Seoane Urgorri¹; Vicente Moreno de Vega Lomo²; Josep M. Dedéu Cuscó¹; Jaume Boix Valverde²; Felipe Bory Ros¹; i Ramon Planas Vila²
(1) Secció d'Endoscòpia, Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital de Mar, Parc de Salut Mar, Barcelona; i (2) Secció d'Endoscòpia, Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona, Barcelona.
- 57. Prótesis de colon en la estenosis maligna. Estudio retrospectivo multicéntrico**
Vicente Lorenzo-Zúñiga García²; Marco-Antonio Álvarez González¹; Agustín Seoane Urgorri¹; Inés de Lemos Simoes¹; Vicente Moreno-de-Vega Lomo²; Josep-Maria Dedéu Cusco¹; Jaume Boix Valverde²; Ramon Planas Vila²; i Felipe Bory Ros¹
(1) Secció d'Endoscòpia. Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital de Mar, Parc de Salut Mar, Barcelona; i (2) Secció d'Endoscòpia, Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona, Barcelona.

HEPATITIS

- 58. Hepatitis autoimmune a Catalunya. Estudi descriptiu multicèntric**
Ingrid Marín Fernández; Marco-Antonio Álvarez González; Álvaro Isava Tirado; Rosa-Maria Morillas Cunill; Miquel Torres Salinas; Francesc Vida Mombiela; i Ramón Planas Vila.
Fundació Hospital Esperit Sant, Santa Coloma de Gramanet. Hospital Sant Joan de Déu, Althaia, Xarxa Assistencial de Manresa. Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona, Barcelona.
- 59. Estudi epidemiològic per avaluar el maneig dels pacients amb hepatitis C crònica amb fallada a un tractament previ amb interferó pegilat i ribavirina. Estudi ÀGORA**
Ricard Solà¹; Moises Diago²; Javier Crespo³; Francesc Xavier Cervantes⁴; Blai Dalmau⁵; Rosa-María Morillas⁶; Dolores Suarez⁷; Lucía Bonet⁸; Ramon Planas⁶;

Javier García-Samaniego⁹; Manuel Romero-Gómez¹⁰; i José-Luis Calleja¹¹ pels investigadors de l'Estudi ÀGORA

(1) *Hospital del Mar, Barcelona*; (2) *Hospital General de Valencia*; (3) *Hospital Marqués de Valdecilla, Santander*; (4) *Xarxa Sanitària i Social de Santa Tecla, Tarragona*; (5) *Hospital Parc Taulí de Sabadell*; (6) *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona*; (7) *Hospital Arquitecto Marcide, Ferrol*; (8) *Hospital Universitari Son Dureta, Palma de Mallorca*; (9) *Hospital Universitario Carlos III, Madrid*; (10) *Hospital Nuestra Señora de Valme, Sevilla*; i (11) *Hospital Puerta de Hierro, Majadahonda*.

60. Maneig de l'hepatitis B crònica amb telbivudina a la pràctica clínica

Albert Pardo¹; Nuria Cañete²; Teresa Casanovas³; Blai Dalmau⁴; Dolores Suarez⁵; Juan Pérez⁶; Juan Buenestado⁷; Juan Carlos Gavilán⁸; José-Manuel Hernández⁹; Rosa-María Morillas¹⁰; Fernando Pons¹¹; Ramon Planas¹⁰; Ricard Solà²; i Magda Guilera¹²

(1) *Hospital Universitari Joan XXIII, Tarragona*; (2) *Hospital del Mar-IMIM, Barcelona*; (3) *Hospital Universitari de Bellvitge, l'Hospitalet*; (4) *Hospital Parc Taulí, Sabadell*; (5) *Hospital Arquitecto Marcide, Ferrol*; (6) *Hospital Universitario Virgen Macarena, Sevilla*; (7) *Hospital Universitari Arnau de Vilanova, Lleida*; (8) *Hospital Clínico Universitario Virgen de la Victoria, Màlaga*; (9) *Hospital Nuestra Señora de Sonsoles, Àvila*; (10) *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol-CiberEHD, Badalona, Barcelona*; (11) *Hospital Universitario Puerta de Hierro, Madrid*; i (12) *Novartis Farmacéutica, S.A.*

61. Progressió a llarg termini de la fibrosi hepàtica en pacients coinfectats pel VHC i el VIH amb estadi basal F0-F2

Cristina Tural¹; Antoni Jou¹; Rosa-Maria Morillas²; Núria Pérez¹; Carles Leal-Valdivieso²; Juan-José López¹; Marga Sala²; Ramon Sanmartín¹; Helena Masnou²; Boris Revollo¹; Elisenda Martínez¹; i Ramon Planas²

(1) *Unitat de VIH, Servei de Medicina Interna*; i (2) *Unitat d'Hepatologia, CiberEHD, Servei de l'Aparell Digestiu de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona, Barcelona*.

62. Respuesta VHC-específica y frecuencia de células FoxP3+Treg en trasplante hepático y evolución de la recidiva por VHC

I. Campos-Varela^{1,2,5}; M. Bes^{1,3,5}; S. Sauleda^{1,3}; A. Rico¹; M. Torrens²; I. Bilbao^{1,4,5}; R. Charco^{1,4,5}; J. Guardia^{1,2,5}; LL. Puig^{1,3}; V. Vargas^{1,2,5}; R. Esteban^{1,2,5}; L. Castells^{1,2,5}; i J.I. Esteban^{1,2,5}

(1) *Centre d'Investigació Biomèdica en Red de Malalties Hepàtiques i Digestives (CiberEHD)*; (2) *Unitat d'Hepatologia, Departament de Medicina Interna de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona*; (3) *Laboratori de Seguretat Trasfusional, Banc de Sang i Teixits, Barcelona*; (4) *Unitat de Trasplantament Hepàtic, Departament de Cirurgia HBP i Trasplantament de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona*; i (5) *Universitat Autònoma de Barcelona*.

63. Estudio multicéntrico, observacional, descriptivo del manejo óptimo del tratamiento de los pacientes infectados por el virus de la hepatitis C. Estudio Troya

José María Barrera Sala; Jaime Enríquez Paradela; Joan-Carles Quer Boniquet; Andreu Sansó Sureda; Ramon Planas Vilà; Marco-Antonio Álvarez González; Mercedes Vergara Gómez; Teresa Casanovas Taltavull; Ana Giménez Roca; Fernando Baños Masip; Ricard Solà Lamoglia; i Miguel Bruguera Cortada. *Hospital Clínic de Barcelona; Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona*;

Hospital Universitari Joan XXIII, Tarragona; Hospital de Manacor; Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona; Althaia, Manresa; Hospital Parc Taulí, Sabadell; Hospital Universitari de Bellvitge, L'Hospitalet; Hospital General de Granollers; Hospital General de L'Hospitalet; i Hospital del Mar, Barcelona.

64. Desenvolupament d'un qüestionari específic per avaluar l'adherència al tractament dels pacients infectats pel VHC. Estudi ADHEPTA

Ricard Solà¹; Josep-Maria Martín-Suárez²; Gregorio Castellano³; Cristina Tural⁴; Ramón Pérez-Álvarez⁵; Beatriz de Cuenca⁶; María-Ángeles Castro⁷; Juan Turnes-Vázquez⁸; Esther Molina⁹; Vicente Ripolles¹⁰; Ramiro Alcántara¹¹; Moisés Diago¹²; José Hernández-Quero¹³; i Ramon Planas¹⁴ en nom dels investigadors de l'Estudi ADHEPTA.

(1) *Hospital del Mar, IMIM, Barcelona;* (2) *Hospital de Gran Canaria Doctor Negrín, Las Palmas de Gran Canaria;* (3) *Hospital Universitario 12 de Octubre, Madrid;* (4) *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona;* (5) *Hospital Universitario Central de Asturias, Oviedo;* (6) *Hospital Infanta Cristina, Madrid;* (7) *Hospital Universitario de A Coruña, A Coruña;* (8) *Complejo Hospitalario de Pontevedra;* (9) *Hospital Clínico de Santiago, Santiago de Compostela;* (10) *Hospital General de Castellón;* (11) *Hospital Clínico Virgen de la Victoria, Málaga;* (12) *Hospital General Universitario, Valencia;* (13) *Hospital Universitario San Cecilio, Granada;* i (14) *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, CiberEHD, Badalona.*

65. La carga viral indetectable a la semana 12 de tratamiento con entecavir se correlaciona con la seroconversión a anti-HBe en pacientes HBeAG+. Resultados en la práctica clínica real (Estudio Oriente)

María Buti¹; Rosa-Maria Morillas²; Martín Prieto³; Moisés Diago⁴; Juan Pérez⁵; Ricard Solà⁶; Lucía Bonet⁷; Antonio Palau⁸; Milagros Testillano⁹; Javier García-Samaniego¹⁰; Manuel Rodríguez¹¹ y Grupo del Estudio ORIENTE.

(1) *Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona, CiberEHD;* (2) *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, CiberEHD, Badalona;* (3) *Hospital Universitario La Fe, CIBERehd, Valencia;* (4) *Hospital Universitario General de Valencia;* (5) *Hospital Universitario Virgen Macarena, Sevilla;* (6) *Hospital del Mar, Barcelona;* (7) *Hospital Universitari Son Dureta, Mallorca;* (8) *Hospital General de Castellón;* (9) *Hospital Universitario de Cruces, Bizkaia;* (10) *Hospital Carlos III, CiberEHD, Madrid;* (11) *Hospital Central de Asturias, Oviedo.*

MALALTIA INFLAMATÒRIA INTESTINAL

66. Existeixen predictors clínics de bona evolució a la malaltia de Crohn de recent diagnòstic?

Yamile Zabana¹; Esther García-Planella²; Manuel Van Domselaar³; Míriam Mañosa¹; Jordi Gordillo²; Antonio López Sanromán³; Eduard Cabré¹; i Eugeni Domènech¹

(1) *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, CiberEHD, Badalona;* (2) *Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona;* i (3) *Hospital Ramón y Cajal, Madrid.*

67. Recurrència postquirúrgica de la malaltia de Crohn en pacients portadors d'ileostomia definitiva

Carles Leal-Valdivieso¹; Ingrid Marín¹; Juan-Enrique Naves¹; Míriam Mañosa¹; Marta Piñol²; Eugeni Domènech¹; i Eduard Cabré¹

(1) *Serveis d'Aparell Digestiu;* i (2) *de Cirurgia General de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona, Barcelona.*

- 68. Criterios de Roma II de SII-D o diarrea funcional en la colitis microscópica y respuesta al tratamiento: Proyecto RECOMINA**
 F. Fernández-Bañares¹; M. Montoro²; A. Salas³; B. Beltrán⁴; M. Piqueras⁵; E. Iglesias⁶; A. Rodríguez⁷; B. Lobo⁸; V. Puig-Diví⁹; E. García-Planella¹⁰; I. Ordás¹¹; M. Andreu¹²; M. Calvo¹³; M.R. de Sousa²; L. Pardo¹; M. Esteve¹; J.M. Viver¹; y Grupo RECOMINA.
Servicios de Aparato Digestivo de (1) Hospital Universitari Mútua de Terrassa, Barcelona; (2) Hospital San Jorge, Huesca; (4) Hospital Universitario La Fe, Valencia; (5) Consorci Hospitalari, Terrassa; (6) Hospital Reina Sofia, Córdoba; (7) Hospital de la Princesa, Madrid; (8) Hospital Universitario Vall d'Hebrón, Barcelona; (9) Hospital Parc Taulí, Sabadell; (10) Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona; (11) Hospital Clínic, Barcelona; (12) Hospital del Mar, Barcelona; (13) Hospital Infanta Cristina, Madrid; y (3) Servicio de Anatomía Patológica del Hospital Universitari Mútua de Terrassa, Barcelona.
- 69. Impacte de la malaltia inflamatòria intestinal (MII) en la funció sexual**
 Laura Marín¹; Míriam Mañosa^{1,3}; Jordi Gordillo²; Yamile Zabana^{1,3}; Eduard Cabré^{1,3}; Esther García-Planella²; i Eugeni Domènech^{1,3}
 (1) Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona; (2) Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona; i (3) CiberEHD, Barcelona.
- 70. L'alteració de les unions estretes mediada pels mastòcits de la mucosa es correlaciona amb la severitat dels símptomes en la síndrome de l'intestí irritable amb predomini de diarrea (SII-d)**
 Cristina Martínez; María Vicario; Beatriz Lobo; Laura Ramos; Carmen Alonso; Mar Guilarte; Meritxell Guilà; Ana-Maria González-Castro; Marc Pigrau; Inés de Torres; Fernando Azpiroz; i Javier Santos.
Institut Recerca de l'Hospital Vall d'Hebron, Barcelona.
- 71. Infección por *Costridium difficile* (ICD) en pacientes con enfermedad inflamatoria intestinal (EII) en los últimos 10 años. Experiencia de un centro de referencia**
 Triana Lobatón Ortega; Jordi Guardiola Capón; Francisco Rodríguez Moranta; Mireia Peñalva Peñas; Josep-Maria Botargues Bote; Antonio Soriano Izquierdo; Alexandra Ruiz Cerulla; i Ana Berrozpe López.
Hospital Universitari de Bellvitge. IDIBELL. l'Hospitalet, Barcelona.
- 72. Normalització de la qualitat de vida dels pacients amb malaltia inflamatoria intestinal que responen a llarg termini al tractament biologic antiTNFalfa V .**
 V. Robles; N. Borruel; E. López; R. González; I. Castells; A. Torrejón; i F. Casellas.
Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.
- 73. Impacte de l'addicció de mesalazina en pacients amb malaltia de Crohn i recurrència endoscòpica asimptomàtica malgrat tiopurines**
 Y. Zabana^{1,2}; M. Mañosa^{1,2}; I. Bernal¹; V. Lorenzo-Zúñiga^{1,2}; V. Moreno¹; J. Boix¹; E. Cabré^{1,2}; i E.Domènech^{1,2}
 (1) Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona; i (2) CiberEHD.
- 74. Paper del micofenolat mofetil en la malaltia inflamatoria intestinal**
 V. Robles; N. Borruel; I. Castells; A. Torrejón; i F. Casellas.
Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.

- 75. El tractament amb Adalimumab i la recuperació d'un patró normal de microbiota intestinal en pacients amb malaltia de Crohn**
Teresa Mas de Xaxars, L. Jesús García-Gil; Mireia López-Siles; Margarita Martínez-Medina; David Busquets; i Xavier Aldeguer.
Universitat de Girona.
- 76. Colitis col·làgena (CC) refractària tractada amb fàrmacs biològics**
E. Sainz; M. Esteve; A. Salas; M. Forné; J.C. Espinós; J.M. Viver; i F. Fernández-Bañares.
Hospital Universitari Mutua Terrassa. Terrassa, Barcelona.
- 77. Incidència d'adenomes en pacients amb colitis ulcerosa**
Jordi Gordillo¹; Yamile Zabana²; Esther García-Planella¹; Miriam Mañosa²; Jordina Llaó¹; Jaume Boix²; Sergio Sáinz¹; Isabel Ojanguren²; Francisco Sancho¹; Eduard Cabré²; Carlos Guarner¹; i Eugeni Domènech²
(1) *Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona*; i (2) *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol. Badalona, Barcelona.*
- 78. Incidència de displàsia i càncer colorectal en pacients amb colitis ulcerosa a l'Estat Espanyol: dades del registre ENEIDA**
Jordi Gordillo¹; Eugeni Domènech²; Julià Panés³; Fernando Gomollón⁴; Montserrat Andreu⁵; Mireia Peñalva⁶; Isabel Vera⁷; Javier Pérez Gisbert⁸; Jesús Barrio⁹; Maria Esteve¹⁰; Olga Merino¹¹; i Esther García-Planella¹ en representació de GETECCU
(1) *Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona*; (2) *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona*; (3) *Hospital Clínic, Barcelona*; (4) *Hospital Lozano Blesa, Zaragoza*; (5) *Hospital del Mar, Barcelona*; (6) *Hospital Universitari de Bellvitge, l'Hospitalet*; (7) *Hospital Universitario Puerta del Hierro, Madrid*; (8) *Hospital de la Princesa, Madrid*; (9) *Hospital Río Hortega, Valladolid*; (10) *Hospital Mútua de Terrassa*; i (11) *Hospital de Cruces, Bilbao.*
- 79. Lesions cutànies en pacients amb malaltia inflamatoria intestinal en tractament immunosupressor i/o biològic**
Jordina Llaó Guàrdia; Barbara Gómez Pastrana; Jordi Gordillo Ábalo; Laura Marín; Lluís Puig; i Esther Garcia Planella.
Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau, Barcelona.
- 80. Cèl·lules dendrítiques tolerogèniques: propietats funcionals i estabilitat**
Raquel Cabezón; Carolina España-Castillo; Elena Ricart; Julián Panès; i Daniel Benítez-Ribas.
IDIBAPS, Servei de Gastroenterologia-CiberEHD de l'Hospital Clínic, Barcelona.
- 81. Utilitat de la determinació de calprotectina fecal en la detecció de recurrència endoscòpica post-quirúrgica (RE) a la malaltia de Crohn (MC)**
Miriam Mañosa^{1,3}; Esther Garcia-Planella²; Jordi Gordillo²; Yamile Zabana^{1,3}; Sergio Sáinz²; Jaume Boix¹; Eduard Cabré^{1,3}; i Eugeni Domènech^{1,3}
(1) *Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona*; (2) *Hospital de la Santa Creu i Sant Pau*; i (3) *CiberEHD, Barcelona.*
- 82. Tractament endoscòpic amb pròtesi metàl·lica autoexpandible de l'estenosi a la malaltia de Crohn**
Carme Loras Alastruey¹; Laura Pardo Grau¹; Francisco Pérez Roldan²; Jorge-

Carlos Espinós Pérez¹; Pedro González Carro²; Jesús Barrio Andrés³; Francisco Igea Laportá⁴; Manolo Pérez-Miranda³; Ferran González-Huix⁵; Fernando Fernández-Bañares¹; i Maria Esteve Comas¹

(1) *Hospital Universitari Mútua de Terrassa*; (2) *Hospital General La Mancha-Centro, Alcázar de San Juan*; (3) *Hospital Río Hortega, Valladolid*; (4) *Hospital Río Carrión, Palencia*; i (5) *Hospital Universitari Doctor Josep Trueta, Girona*.

83. Eficàcia de les alternatives terapèutiques de l'abscess abdominal espontani a la malaltia de Crohn (MC)

J. Gordillo³; F. Bermejo¹; E. Garrido¹; M. Chaparro²; A. Algaba¹; A López-Sanromán¹; J.P. Gisbert²; E. García-Planella³; E Doménech⁴; i I Guerra⁵.

Servicios de Aparato Digestivo de (1) Hospital de Fuenlabrada; (2) Hospital Ramón y Cajal, Madrid; (3) Hospital La Princesa, Madrid; (4) Hospital de la Santa Creu i San Pau, Barcelona; i (5) Hospital Universitari Germans Trias i Pujol, Badalona.

84. L'intestí dels ratolins IL-10-/- colítics presenta un augment de les poblacions Th1 i Th17 i una major mobilització d'APCs

Rut Mora; Marisol Veny; Miriam Esteller; Josep-Maria Piqué; Julián Panés; i Azucena Salas

IDIBAPS, Servei de Gastroenterologia-CiberEHD de l'Hospital Clínic. Barcelona.

85. Infección por *Clostridium difficile* (ICD) de adquisición comunitaria (ICD-AC); una entidad emergente

Jordi Guardiola Capón; Triana Lobatón Ortega; Jordi Niubó Bosch; Francisco Rodríguez Moranta; Sandra Maisterra Santos; Silvia Salord Vila; Lorena Rodríguez Alonso; y Teresa Broquetas González.

Hospital Universitari de Bellvitge, IDIBELL. l'Hospitalet, Barcelona.

86. L'impacte del tabaquisme sobre la malaltia de Crohn: Estudi TABACROHN

Tiago Nunes¹; Maria-Josefina Etchevers¹; Olga Merino²; Sonia Gallego³; Valle Garcia⁴; Ignacio Marín⁵; Luis Menchén⁶; Manuel Barreiro⁶; Guillermo Bastida⁷; Sara García⁸; Elena Gentó⁸; Daniel Ginard⁹; Fernando Gomollón¹⁰; Maite Arroyo¹¹; Daniel Monfort¹¹; Esther García¹²; Benito González¹³; Carme Loras¹⁴; Carles Agustí¹; Carolina Figueroa¹; i Miquel Sans¹ pel TABACROHN Study Group del GETECCU

(1) *Hospital Clínic, IDIBAPS, Barcelona*; (2) *Hospital Universitario de Cruces, Barakaldo*; (3) *Hospital Universitario Miguel Servet, Zaragoza*; (4) *Hospital Universitario Reina Sofia, Córdoba*; (5) *Hospital Universitario Gregorio Marañón, Madrid*; (6) *Hospital Clínico Universitario, Santiago de Compostela*; (7) *Hospital Universitario La Fe, Valencia*; (8) *Hospital General Yague, Burgos*; (9) *Hospital Universitari Son Dureta, Palma Mallorca*; (10) *Hospital Clínic, Zaragoza*; (11) *Hospital de Terrassa, Terrassa*; (12) *Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona*; (13) *Hospital Universitario Juan Canalejo, A Coruña*; i (14) *Hospital Mútua de Terrassa, Terrassa*.

ONCOLOGIA

87. Relación entre el valor del factor de crecimiento del endotelio vascular (VEGF-C) y la suma de superficie colónica tumoral en un modelo de carcinogénesis colónica experimental

Hortensia-Paula las Heras Alonso¹; Carme Piñol Felis¹; Josep-Maria Reñé Espinet^{1,2}; Aureli Esquerda Serrano³; Juan Buenestado García^{1,2}; y Joan Viñas Salas^{1,4}

(1) *Departament de Medicina de la Universitat de Lleida*; (2) *Serveis de Digestiu*; (3) *d'Anàlisis Clíniques*; i (4) *de Cirurgia de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova, Lleida*.

88. Anàlisi comparatiu de la microbiota de la mucosa colònica sana i del tumor en malalts amb càncer colorrectal

Teresa Mas de Xaxars; L. Jesús Garcia-Gil; David Busquets; Míriam Sabat; Carlos Huertas; i Xavier Aldeguer.
Universitat de Girona.

89. Aplicabilitat d'un programa de cribatge de base poblacional en el diagnòstic de l'hepatocarcinoma

Pau Sort; Marc-Antonio Alvarez; Anna Bargalló; Josep Badosa; Alvaro Isava; Maria Muñoz; Francesc Porta; Eva Rodríguez; i Francesc Vida.
Althaia Xarxa Hospitalària del Bages; Hospital Sant Bernabé, Berga.

90. Cost del diagnòstic d'un hepatocarcinoma susceptible de tractament curatiu en el contexte d'un programa de cribatge poblacional

Pau Sort; Marc-Antonio Alvarez; Anna Bargallo; Josep Badosa; Alvaro Isava; Maria Muñoz; Francesc Porta; Eva Rodríguez; i Francesc Vida.
Althaia Xarxa Hospitalària del Bages; Hospital de Sant Bernabé, Berga; Fundació Hospital-Asil de Puigcerdà.

91. Està augmentant la incidència de l'hepatocarcinoma a Catalunya? Resultat d'un estudi de base poblacional

P. Sort; M.A. Alvarez; J. Badosa; A. Bargalló; A. Isava; M. Muñoz; F. Porta; E. Rodríguez; i F. Vida.
Althaia Xarxa Hospitalària del Bages; Hospital Comarcal de Sant Bernabé, Berga; Fundació Hospital-Asil de Puigcerdà.

92. Valor pronòstic de la pressió portal sobre el risc de recurrència tumoral i descompensació de la cirrosi en pacients amb hepatocarcinoma únic

Maria Poca Sans¹; Alan Colomo Ordóñez^{1,2}; Adolfo Gallego Moya¹; Carles Aracil Blanch³; Àngela Puente Sánchez¹; Virginia Hernández-Gea¹; Isabel Graupera Garcia-Milà¹; Jaime Enríquez Paradela¹; Carles Guarner Aguilar^{1,2}; i Càndid Villanueva Sánchez^{1,2}

(1) *Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona*; (2) *CiberEHD*; i (3) *Hospital Universitari Arnau de Vilanova, Lleida*.

93. Utilitat d'un programa sistemàtic de cribatge de l'hepatocarcinoma en població cirròtica

Pau Sort; Marco-Antonio Alvarez; Anna Bargalló; Josep Badosa; Alvaro Isava; Maria Muñoz; Francesc Porta; Eva Rodríguez; i Francesc Vida.
Althaia Xarxa Hospitalària del Bages; Hospital Comarcal de Sant Bernabé, Berga; Hospital-Asil de Puigcerdà.

TRASTORNS FUNCIONALS ESÒFAG-ESTÒMAC

- 94. Manteniment de la recuperació de l'estat de salut dels pacients amb malaltia celíaca**
Francesc Casellas Jordà¹ i Josefa López Vivanco².
(1) *Servei de Digestiu de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona*; i (2) *Servei de Medicina Interna de l'Hospital General de Catalunya, Sant Cugat del Vallès, Barcelona*.
- 95. Influència del temps de trànsit orocecal en els símptomes d'intolerància en la malabsorció de lactosa**
Francesc Casellas; Anna Aparici; Maite Casaus; i Purificación Rodríguez.
Servei de Digestiu de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, CiberEHD, Barcelona.
- 96. Paper de la fosforilació de la cadena lleugera de la miosina (MLC) en la mucosa jejunal de pacients amb la síndrome de l'intestí irritable amb predomini de diarrea (SII-d)**
Meritxell Guilà; Cristina Martínez; María Vicario; Beatriz Lobo; Laura Ramos; Ana-María González-Castro; Carmen Alonso; Mar Guilarte; Marc Pigrau; Inés de Torres; Fernando Azpiroz; i Javier Santos.
Institut de Recerca Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.
- 97. Incidència d'alteracions hepàtiques en pacients amb malaltia celíaca**
B. Urdin¹; F.J. Martínez Cerezo¹; V. Morente²; G. Castillejo³; F.J. Tena¹; J. Marsal¹; F. Riu²; i D.Pascual¹
(1) *Servei d'Exploracions Complementàries i Aparell Digestiu*; (2) *Anatomia Patològica*; i (3) *Pediatría de l'Hospital Universitari Sant Joan. Reus, Tarragona*.
- 98. L'estrès per aglomeració a llarg termini reproduceix la pato-biologia en la mucosa de les malalties intestinals relacionades amb l'estrès**
Ana M. González-Castro; María Vicario; Carmen Alonso; Mar Guilarte; Cristina Martínez; Beatriz Lobo; Meritxell Guilà; Marc Pigrau; Fernando Azpiroz; i Javier Santos.
Institut de Recerca Hospital Universitari Vall d'Hebron, Barcelona.
- 99. Manometria d'alta resolució en pacients amb miositis**
C. Hernandez¹; L. Jubany²; A. Aparicio¹; M. Casaus¹; A. Selva²; A. Accarino¹; F. Azpiroz¹; i J.R. Malagelada¹
Hospital Vall d'Hebron, Barcelona.
- 100. Origen de l'activitat peristàltica en l'esòfag porcí**
B. Lecea López¹; A. Opazo Valdés¹; i P. Clavé Civit²
(1) *Servei de Cirurgia, Unitat d'Exploracions Funcionals Digestives de l'Hospital de Mataró, Barcelona*; i (2) *Centre d'Investigació Biomèdica en Red de Malalties Hepàtiques (CiberEHD)*.
- 101. Alteracions motores de l'esfínter anal intern en pacients amb fissura anal**
Alvaro Opazo¹; Esther Aguirre¹; Esther Saldaña²; Pere Clavé^{1,2}
(1) *Servei de Cirurgia, Unitat d'Exploracions Funcionals Digestives de l'Hospital de Mataró, Barcelona*; i (2) *Centre d'Investigació Biomèdica en Red de Malalties Hepàtiques (CiberEHD)*.

notes

informació general

Inscripcions

La inscripció és **gratuïta** per als **membres jubilats** de la societat.

La **inscripció i l'allotjament** (en habitació doble compartida) són **gratuïts pels metges residents i becaris socis** de la Societat Catalana de Digestologia i **primers signants** de comunicacions o pòsters acceptats, sempre que acreditin la seva condició de metges residents o becaris.

També es finançaran els **becaris no metges**, primers signants de comunicació acceptada, sempre que acreditin la seva condició de becaris i de no metges.

Els **socis no residents i primers signants** de comunicació acceptada tindran la **inscripció gratuïta però no l'allotjament**.

Els **primers signants** de comunicacions acceptades i **subvencionats** per la Societat Catalana, per poder gaudir de la subvenció hauran d'haver formalitzat **obligatòriament la seva inscripció en un termini de 20 dies a partir de l'acceptació**, acreditant la seva condició de soci, resident o becari i primer signant de comunicació acceptada.

La **inscripció inclou** l'assistència al XVI Curs de Formació en Digestologia i sessions científiques del congrés, documentació oficial y programa final-resums, cafès entre sessions, dinars de benvinguda i de treball i sopar del congrés, així com els corresponents certificats d'assistència, de crèdits de Formació Continuada o de presentació de la comunicació.

Comunicacions Orals

Es demana als autors dipositar el material audiovisual que emprearan per a la seva presentació, com a **mínim dues hores abans de la seva presentació**, en la secretaria d'audiovisuals, on recolliran el material de la seva propietat una hora després. La societat no es fa responsable del material dipositat i no recollit en acabar el dia.

Els autors disposaran d'un màxim de **10 minuts** per a la seva presentació.

Comunicacions Pòster

Les comunicacions tipus pòster romandran penjades durant tot el Congrés a la Zona de Pòsters, ubicada al **Foyer lateral**.

Recordeu de portar els elements necessaris per a la col·locació dels pòsters.

Els pòsters es podran penjar a partir de dijous 27, a les 16,30 hores, i romandran exposats fins a les 12,00 hores del dissabte 29.

Les mides són 90 cm d'ample per 120 cm d'alt.

Premis

S'atorgaran dos premis de **1.200 €** a la **millor comunicació oral** i al **millor pòster**.

Dinar de Benvinguda

Serà servit en la Zona d'Exposició Comercial, Planta 2, **Foyer Principal Enric Granados**, dijous a les 15,00 hores.

Cafès entre sessions Seran servits en la Zona d'Exposició Comercial.

informació general

Sopar del Congrés

A celebrar divendres **28 de gener**, a les **21.30 hores** a la **Sala Multifuncional Martina Castells i Ballespí**, Planta 1 de la Llotja de Lleida.

Exposició Comercial

Paral·lela a les activitats del congrés se celebrarà al **Foyer Principal Enric Granados** una mostra de productes i materials relacionats amb l'event, on seran servits l'àpat de benvinguda i els cafès entre sessions.

Secretaria Científica

Dra. Isabel Cirera Lorenzo - Sra. M. Carmen Valverde

Secretaria Tècnica

L'Acadèmia

FUNDACIÓ ACADEMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
I DE LA SALUT DE CATALUNYA I DE BALEARIS

Sra. M. Carmen Valverde

Departament d'Activitats i Congressos de l'Acadèmia

Major de Can Caralleu, 1-7 • 08017 Barcelona

Tel. 932 030 716 • Fax 932 123 569

mcarmenvalverde@academia.cat • www.academia.cat

Accreditació

Consell Català
de Formació Contínua
Professions Sanitàries

Activitat acreditada pel Consell Català de Formació Contínua de les Professions Sanitàries / Comisión de Formación Contínua del Sistema Nacional de Salud amb **1,4 crèdits**

Reconeixement d'Interès Sanitari per l'Institut d'Estudis de la Salut de la Generalitat de Catalunya.

Planol Lleida - Hotels oficials

- 1** Hotel Zenit Lleida
General Brito, 21
- 2** Hotel Catalonia Trànsit
Plaça Ramon Berenguer IV, s/n
- 3** Hotel Real de Lleida
Av. Blondel, 22
- 4** Hotel Ramon Berenguer IV
Ramon Berenguer IV, 2
- 5** Hotel Condes de Urgell
Av. Barcelona, 87
- 6** La Llotja. Palau de Congressos
Av. Tortosa, 4

